

**РИЈЕЧ ПРЕДСЈЕДНИКА ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И
УМЈЕТНОСТИ И ПРЕДСЈЕДНИКА ОРГАНИЗАЦИОНОГ
ОДБОРА СИМПОЗИЈУМА Др БРАНКА ПАВИЋЕВИЋА**

Отварајући Симпозијум о Скадарском језеру, поздрављам све учеснике овог научног договора и, у име Црногорске академије наука и умјетности, изражавам захвалност иностраним и нашим истраживачима који су уложили напор да својим рефератима и саопштењима покрену многа питања од интереса за даље проучавање природно-научне, економске и културноисторијске проблематике везане за Скадарско језеро.

Нашем скупу присуствују истакнуте личности политичког и јавног живота Републике. Користим прилику да их у име организатора поздравим и да им изразим захвалност на почастима коју су нам указали својим присуством.

*

Инспирисана жељом да се што активније укључи у општи напор за бржи економски, научни, културни и друштвени препород наше Републике, Црногорска академија наука и умјетности, преко свог Одјелења природних наука, посвећује посебну пажњу проучавању неких природно-научних и научно-техничких проблема које савремени развој намеће нашој земљи. У том смислу при Академији дјелују неколика одбора, основана са задатком да преко макропројеката покушају да пруже комплексне одговоре на разна питања од интереса и за науку и за праксу. У жељи да ове пројекте што прије доведе до краја, наше Одјелење природних наука се сусрело са веома занимљивом научном и стручном проблематиком о базену Скадарског језера. Не желећи да се о томе расправља парцијално, из угла једне научне дисциплине или само једне научне области, Одјелење је дало а Предсједништво подржало иницијативу за припрему овог међународног скупа, руководећи се жељом да свестрано размотримо

укупну природно-научну, економску, културно-историјску и међународно-правну проблематику о Језеру.

Ви знате да савремени развој диктира изградњу индустрије и технологије таквим темпом да се из основа мијењају наше досадашње представе, мјерила и критеријуми о начину привређивања и неслућеним могућностима даљег прогреса. Овај процес је, истовремено, праћен и неким ризицима. Уколико се то не би имало у виду, овакав убрзани индустријски и урбани развој могао би да доведе до знатне деградације околине у којој живимо и у којој стварамо. Све земље савременог свијета, поред својих програма за даљи научно-технолошки прогрес, имају и разрађене планове како да се та околина заштити. И наша земља и наша Република у том смислу предузимају заштитне мјере. Истина, оне увијек нијесу ефикасне, понекад нијесу сасвим одговарајуће, а у неким случајевима се и грубо занемарују.

Научно-технолошки прогрес савременог свијета праћен је и таквом демографском експанзијом (у стручној демографској литератури она се назива експлозијом) да је сасвим сигурно да ће крајем овог вијека број становништва на земаљској кугли досећи цифру од 6,5 милијарди људи. Сама та извјесност отвара један природно-научни проблем са којим се све земље свијета суочавају. То је проблем слатке воде, њене све веће употребе у савременој индустрији, за живот људи високопотрошачког стандарда, за развијену и максимално продуктивну пољопривреду и слично. Наша богатства у Црној Гори у том погледу су велика.

Скадарско језеро, као што знате, представља једно од највећих природних богатстава Црне Горе. Воденом масом којом располаже, оно је највећи резервоар слатке воде у Југославији, док његово сливно подручје чини половину територије наше Републике. Ова два факта одређују његов значај за живот и развој Црне Горе.

Предмет нашег данашњег скупа биће, у ствари, расправа како та богатства да заштитимо, да ставимо у службу савременог развоја, чувајући, истовремено, неке његове потенцијале за генерације које ће сигурно са више технолошке основе да наставе оно што ми данас градимо и стварамо. Наша је данашња обавеза да испитамо и свестрано објаснимо разлоге који су довели до озбиљног нарушавања природне исконске равнотеже међу свим елементима биоценозе на овом подручју, да размотримо могућности бржег и ефикаснијег коришћења производно-економских резерви које овај за нас импозантни водени базен и његова околина пружају нашој Републици, и, најзад, да се договоримо о заштити споменика који припадају илирској, илирско-јелинистичкој, илирско-римској и словенској епохи наше историје и наше културне баштине.

Ви знате да богатства Скадарског језера ми дијелимо са нашим сусједом — Народном Републиком Албанијом. Морам да вас обавијестим о томе да смо, чим су отпочеле припреме за овај скуп, обавијестили Академију наука Албаније. Програм Симпозијума и позив за долазак њихове делегације, да као наши гост узме учешћа у раду овог скупа, упућен је на вријеме. Жао нам је што данас не можемо да поздравимо њихову делегацију. Надам се да дијелим ваше мишљење ако предложим да Академију наука Албаније упознамо са резултатима овог научног договора.

На крају, слободан сам предложити овом Скупу да се јасно декларираше неопходност предузимања најригорознијих мјера за заштиту овог јединственог природног ресурса, како би се на њему повратила озбиљно нарушена равнотежа биоценозе.

